

Blodprøver ved lægen

Jeg har lige fået svar på min dxa-skanning, og jeg har knogleskørhed. Jeg har hørt, at der er nogle, der får taget en blodprøve i forbindelse med udredningen. Hvad er det, man ser i blodprøven, og anbefaler I, at jeg får taget en blodprøve?

Mange hilsner, Lars

Svar fra sygeplejersken

Kære Lars

Tak for dine gode spørgsmål. Når din dxa-skanning viser knogleskørhed, anbefaler vi altid, at du får taget nogle forskellige blodprøver. Blodprøverne vil vise, om der er andre årsager til, at du har fået knogleskørhed. Det kan fx være en overaktiv biskjoldbruskkirtel eller D-vitamin mangel.

Hvilke blodprøver du skal have foretaget kan være individuelt, men du kan se i oversigten, hvilke der normalt tages. Du kan evt. tage oversigten med til din læge.

Desuden kan der være behov for at måle dit D-vitaminiveau i blodet både i forår- og vinterhalvåret, eller hvis du ændrer i dit D-vitamin indtag. Når man har knogleskørhed, skal dit D-vitaminiveau gerne ligge i den høje ende af normalområdet, hvilket er 80-150 nmol/l. Hvis blodprøven viser lavere end 80 nmol/l, skal du derfor øge dit D-vitamin tilskud. Det kan lægen også vejlede i. ●

Med venlig hilsen, Anne-Louise

Spørgsmålet er besvaret af **Anne-Louise Bøgh Nørregaard**, sygeplejerske. Anne-Louise rådgiver i forningens sygeplejerådgivning.

BLODPRØVER	FORMÅL
Hgb, Leukocytter, Trombocytter, SR eller CRP	Undersøger anden sygdom såsom blodmangel, infektion, betændelse i kroppen
Natrium, Kalium, Magnesium	Binyresygdom og mangel på salte herunder magnesium
Creatinin	Nyrefunktion og muskelmasse
Basisk fosfatase, ALAT	Øget eller nedsat knogleomsætning /leverlidelse
Calcium, PTH	Under- eller overaktiv biskjoldbruskkirtel, forhøjet eller nedsat calcium i blodet
25-OH-vitamin D	D-vitamin-mangel eller forgiftning
TSH	Stofskiftesygdom
Testosteron (mænd)	Lav produktion af mandligt kønshormon
FSH (kvinder)	Menopausestatus
	Myelomatose er en form for kræft i knoglemarven, der destruerer knoglevævet

Spørgsmålet er besvaret af **Esther Dagmar Andersen**, klinisk diætist. Esther rådgiver i foreningens diætistrådgivning.

A-vitamin

Jeg læste i det sidste magasin, at A-vitamin kan være dårligt for knoglerne. Skal jeg være bekymret for at få for meget A-vitamin fra min multivitaminpille?

Mange hilsner, Jane

Svar fra diætisten

Kære Jane

Tak for dit spørgsmål. Vi har fået en del henvendelser, og vi beklager, at det stod uklart i sidste udgave af Knogleliv.

Nej, du skal ikke være bekymret for at få for meget A-vitamin, hvis du tager en multivitaminpille med A-vitamin og spiser almindelig kost. Du skal blot være opmærksom, hvis du ofte spiser fødevarer (som fx. lever), hvor der er meget højt indhold af A-vitamin.

Vær også gerne generelt opmærksom på, om der er flere af de samme indholdsstoffer i de kosttilskud, du tager. Du kan nemlig godt få for meget A-vitamin, hvis flere af de kosttilskud, du tager, indeholder A-vitamin, idet vitaminet er fedtopløseligt og lagres i fedtvævet og leveren.

Generelt anbefaler Sundhedsstyrelsen ikke, at man tager multivitaminer, medmindre man spiser meget ensformigt. Hvis man derimod er småtspisende eller ikke får en varieret kost, kan det give mening at tage en multivitaminpille.

Men du kan sagtens spise en multivitaminpille med A-vitamin, selvom du har knogleskørhed. ●

Med venlig hilsen, Esther

Tandudtrækning og medicin

Jeg har tidligere fået Alendronat i 5 år, og så holdt jeg pause. Nu er jeg så startet op igen og har fået Alendronat i et halvt år. Jeg skal have trukket en tand ud. Kan min egen tandlæge gøre det, eller skal jeg til en specialtandlæge?

Mange hilsner, Berit

Svar fra tandlægen

Kære Berit

Det er rigtig godt, at du er opmærksom, for din medicin kan have indflydelse på din tandudtrækning. Det betyder dog ikke noget, at du har holdt pause og er begyndt med behandlingen igen. Din behandling binder sig nemlig kraftigt til knoglerne i årevis.

Alendronat har en meget lang halveringstid på 5-6 år. Så når vi fjerner din tand, skal vi gøre noget ekstra for at sikre, at du heler rigtigt. Det kan enten være din egen tandlæge eller en specialtandlæge, som fjerner tanden, så længe de ved, hvordan du skal behandles korrekt. Det, vi tandlæger vurderer, er, hvor mange ekstra "risikofaktorer" du har, og hvis der er mange af dem, vil jeg anbefale, at det sker hos en specialtandlæge. Jeg vil derfor anbefale, at du taler med din egen tandlæge om din situation, så du får vejledning om, hvordan og hvem der skal fjerne netop din tand. ●

Mange hilsner, Ole

Spørgsmålet er besvaret af **Ole Thomas Marker**, tandlæge, MPA, sundhedsfaglig rådgiver i Praktiserende Tandlægers Organisation.